

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Áform um frumvarp til laga um breytingu á lögum um húsnæðis- og mannvirkjastofnun og lögum um skráningu og mat fasteigna (mannvirkjaskrá)
Ráðuneyti	Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið/Félags- og barnamálaráðuneytið
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	2. nóvember 2021

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifabáttum fyrir ríkið

1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifabættir á fjárhag ríkissjóðs
 - a) Hvaða fjárhagsgreining, rekstraráætlanir, reiknilíkön eða önnur áætlanagerð hefur farið fram við undirbúning fjárhagsmatsins?
 - b) Helstu forsendur sem áætlanir byggja á og næmni niðurstaðna fyrir frávikum
 - c) Eru fjárhagsáhrif tímabundin eða varanleg?
 - d) Skorður sem eru settar fyrir útgjöldum og hvatar sem geta haft áhrif á útgjaldapróun
 - e) Aðskilin umfjöllun um brúttóáhrif á tekjuhlið og gjaldahlið en einnig tilgreind nettóáhrif á afkomu
2. Tekjubreytingar
 - Sjá gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum
3. Útgjaldabreytingar
 - Sjá gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum
4. Eignabreytingar
 - Sjá sérstakan gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum
5. Aðrir áhrifabættir varðandi ríkisfjármál
 - a) Samræmi við viðmið og sjónarmið um fyrirkomulag á útgjaldastýringu og umbúnað í fjárlögum
 - b) Samræmi við viðmið um framsetningu fjárlaga og reikningshaldslegan grundvöll samkvæmt lögum um opinber fjármál
 - c) Uppbygging skattkerfis og tekjuöflunar ríkissjóðs
 - d) Forsendur og umbúnaður þjónustugjalda – lagakröfur
 - e) Rekstrarform ríkisstarfsemi
 - f) Opinber innkaup og útboð
 - g) Eignaumsýsla ríkisins
 - h) Réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna
 - i) Ríkisstyrkir og ívilnanir, þ.m.t. samræmi við reglur ESA, sbr. 61. gr. EES-samningsins. Ath. tilkynningarskyldu með tveggja mánaða fyrirvara.

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins: - í gildandi fjárlögum - í fjárlagafrumvarpi komandi árs - í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum? Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?
C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni
Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið Ný Mannvirkjaskrá mun auka skilvirkni í eftirliti, auðvelda yfirsýn á húsnæðismarkaði og þannig gera bæði stjórnvöldum sem og öðrum aðilum á markaði kleift að taka upplýstari ákvarðanir byggða á rauntímaupplýsingum úr skránni. Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnsýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur? Sbr. lög nr. 27/1999. Með nýrri mannvirkjaskrá verður stjórnsýsla byggingamála gagnsærri og auðveldara verður fyrir almenning sem og aðra hagsmunaaðila að nálgast upplýsingar sem máli Skipta um það sem gerst hefur á líftíma bygginga. Verið er að stíga mikilvægt skref í átt að bættum upplýsingum um mannvirkjagerð fyrir þá sem tengjast húsnæðismarkaði. Vefurinn mun auðvelda yfirsýn fyrir hagaðila sem gerir þeim kleift að taka upplýstar ákvarðanir sem byggja á raunupplýsingum hverju sinni. Samkeppnisiskilyrði - Líkur á því að fjöldi fyrirtækja á markaði takmarkist með beinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér einhvers konar einkarétt, leyfiskerfi eða kvóta) – á ekki við. - Líkur á því að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér aukinn kostnað við inngöngu á markað eða tekur aðeins til hluta starfandi fyrirtækja) – á ekki við. - Takmarkanir á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin hefur áhrif á verð fyrirtækja eða eðli vörunnar t.d. staðlar eða ef aðgerðin takmarkar sölusvæði, svigrúm til að auglýsa eða til að ákveða hvernig vara er framleidd – á ekki við. - Takmarkanir á frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni með virkum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér að fyrirtæki verði undanþegin samkeppnislögum eða ef fyrirtæki bera skyldu eða eru hvött til að skipta með sér hvers konar viðskiptalegum upplýsingum) – á ekki við.
D. Önnur áhrif
Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011 Á ekki við. Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi) Á ekki við Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000 Á ekki við. Áhrif á byggðalög Hefur jákvæð áhrif á byggðalög þar sem skráin gefur betri yfirsýn yfir fasteignir í byggðalaginu. Áhrif á frjáls félagasamtök Á ekki við.

6. Áhrif á jafnrétti kynjanna

Fasteignir og byggingarframkvæmdir hafa almennt höfðað meira til karla en kvenna í gegnum tíðina þó það sé ekki algilt. Þetta hefur verið að breytast. Mannvirkjaskráin mun auðvelda bæði konum og körlum og öðrum kynjum að nálgast upplýsingar um fasteignir í byggingu og til framtíðar lítið, viðhald fasteigna. Þannig er gert ráð fyrir því í framtíðinni að kaupendur eldri fasteignar geti flett upp fasteign og séð hvort lagnir o.fl. hafi verið endurnýjaðar, hver framkvæmdi o.s.frv. svo fremi sem eigandi fasteignar hafi látið skrá framkvæmdina. Þannig mun skráin auka jafnræði einstaklinga og kynja við kaupa á fasteignum. Þá verður hægt með fasteignaskránni að hafa yfirsýn yfir kynjahlutföll byggingafrúa með auðveldum hætti.

7. Áhrif á lýðheilsu Á ekki við.

8. Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir Mannvirkjaskráin getur haft áhrif á rannsóknir til góðs.

9. Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri Á ekki við.

10. Áhrif á stjórnsýslu, s.s. hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni Ný mannvirkjaskrá mun auka skilvirkni í eftirliti, auðvelda yfirsýn á húsnæðismarkaði og þannig gera bæði stjórnvöldum sem og öðrum aðilum á markaði kleift að taka upplýstari ákvarðanir byggða á rauntímaupplýsingum úr skránni.

11. Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, s.s. aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar Á ekki við.

12. Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun Á ekki við

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

1. Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir rikissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag Bíður endanlegs mats
2. Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á
3. Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat) Ný mannvirkjaskrá mun auka skilvirkni í eftirliti, auðvelda yfirsýn á húsnæðismarkaði og þannig gera bæði stjórnvöldum sem og öðrum aðilum á markaði kleift að taka upplýstari ákvarðanir byggða á rauntímaupplýsingum úr skránni.

F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati

1. Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR?
2. Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma?
3. Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?